

POŽADAVKY K SOUHRNNÉ DIFERENČNÍ ZKOUŠCE „BANKOVNICTVÍ A FINANCE“

Zkouška je předepsána pro posluchače navazujícího magisterského studia oboru FINANCE, kteří absolvovali

- a) **bakalářské studium BIVŠ jiného oboru než Bankovní management a Pojišťovnictví, avšak se společným teoretickým základem (Elektronické obchodování, Informační technologie, Oceňování majetku, Makléř), nebo bakalářské studium BIVŠ oboru Ekonomika a management malého a středního podnikání, nebo bakalářské studium na jiné vysoké škole ve finančně-ekonomickém oboru nebo oboru příbuzném;**
- b) **bakalářské studium BIVŠ oboru Právní administrativa v podnikatelské sféře, Veřejná správa a EU nebo Ekonomika a management zdravotních a sociálních služeb nebo bakalářské studium mimo BIVŠ, v oboru odlišném od finančně ekonomického zaměření.**

Posluchači vykonají tuto zkoušku v průběhu 1. ročníku magisterského studia.

Zkouška se uskuteční ústní formou před zkušební komisí při dodržení zásad, stanovených Zkušebním řádem BIVŠ. Cílem zkoušky je ověřit, zda posluchač dosáhl znalostí, které jsou předpokladem úspěšného navazujícího magisterského studia. V souladu s tím se zkouška zaměří na následující tematické okruhy:

Tematické okruhy zkoušky u posluchačů ad a)

Rizika bankovních obchodů

celkové riziko,
typy rizik a jejich podstata,
předcházení rizikům,
řízení rizik

Řízení likvidity a rentability (výnosnosti) obchodní banky

aktiva podle stupně likvidity,
základní principy obchodní politiky banky,
zdroje a řízení likvidity,
řízení rentability,
udržování bezpečnosti vkladů

Řízení aktiv a pasiv obchodní banky

rámcové principy řízení aktiv a pasiv,
podstata řízení úvěrového portfolia, zásob cenných papírů, hmotných aktiv, depozit, vlastního kapitálu, dividend

Regulace bankovních obchodů

cíle regulace,
pravomoci ČNB,
pravidla obezřetného chování bank

Podstata, zásady a rizika úvěrových obchodů

úvěr jako finanční kategorie,
makroekonomické a mikroekonomické funkce úvěru,
typy úvěrů podle účelu poskytování
zásady bezpečnosti, likvidity a realizace aktivních obchodů,
aktivní a pasivní úvěrové riziko,
jištění před působením rizika bonity dlužníků

Průběh poskytnutí a čerpání úvěru

zkoumání žádosti o poskytnutí úvěru,
zajištění úvěru,
volba způsobu splácení úvěru, uzavření úvěrové smlouvy,
kontrola plnění úvěrových podmínek

Peněžní investiční obchody

typy peněžních investic,
národohospodářský význam peněžního trhu,
peněžní investiční obchody na mezibankovním trhu,
obchody ČNB na volném trhu

Zásady obchodování bank s cennými papíry

emise a prodej cenných papírů na primárním trhu,
obchodování s cennými papíry na organizovaných trzích,
význam emise a investování do akcií,
emitování a způsoby umístění obligací na trhu,
pokladniční poukázky, depozitní certifikáty, směnky, vkladové listy, podílové listy

Finanční deriváty

termínové operace typu *forward* a *financial futures*,
operace typu *options*,
příčiny rozvoje obchodu s termínovými kontrakty

Rozhodování o investování do finančních aktiv

určení investiční politiky, analýza vybraných finančních aktiv: fundamentální analýza,
technická analýza, sestavení a řízení portfolia, hodnocení výkonnosti portfolia

Platební styk

právní základy platebního styku v ČR,
hotovostní platební styk, systém bezhotovostního platebního styku v ČR,
mezibankovní platební styk a zúčtování

Nástroje národního platebního styku

příkaz k úhradě, příkaz k inkasu,
šek: charakteristika, náležitosti, druhy, lhůty proplacení, schéma platby,
směnka: zákonné náležitosti, schéma placení

Běžný účet jakožto základna platebního styku

charakteristika, smlouva o zřízení a vedení běžného účtu, zrušení běžného účtu, hlediska
vedení účtu

Platební karty

struktura systému platebních karet a úloha jeho jednotlivých částí,

postupy autorizačního a zúčtovacího systému,
druhy bankomatů, výhody platebních karet

Zahraniční platební styk

úkoly a předpoklady fungování zahraničního platebního styku, korespondenční vztahy,
typy účtů, technické předpoklady, platby prostřednictvím SWIFT,
přehled nástrojů zahraničního platebního styku

Nástroje zahraničního platebního styku

hladké platby: průběh a výhody,
bankovní šek: průběh platby bankovním šekem a soukromým šekem,
dokumentární akreditiv: otevření a průběh akreditivu, formy dokumentárního akreditivu
podle ujednání o rozsahu záruk a okamžiku převzetí rizika,
dokumentární inkaso: úloha a schéma průběhu dokumentárního inkasa

Devizové obchody

význam mezinárodního peněžního oběhu, definice valut, deviz a devizového kurzu,
promptní (spot) operace,
podstata termínové operace typu forward, účel swapových operací,
devizové operace typu *financial futures* a *options*

Finančně úvěrové obchody

leasing: účel, důvody pro účast bank na leasingových činnostech, finanční leasing,
operační leasing, leasingová smlouva a splátky,
faktoring: účel, charakteristika druhů faktoringu, obsah faktoringové smlouvy a průběh
faktoringové transakce,
forfaiting: účel, předmět forfaitingu, podstata účasti banky na forfaitových obchodech)

Základní principy manažerského účetnictví v bankách

poslání manažerského účetnictví, hlavní rozdíly mezi manažerským a finančním
účetnictvím, informace pro řízení z hlediska organizačního, produktového, klientského

Vnitřní a vnější audit

poslání a aktivity vnitřního auditu, utváření a organizační zařazení útvaru vnitřního
auditů,
obsah vnějšího auditu, spolupráce vnitřního a vnějšího auditu, auditorské zprávy

Základní studijní literatura:

Pavelka, F.– Bardová, D.– Opltová R.: Úvěrové obchody, BIVŠ, Praha 2002, dotisk 2005

Schlossberger, O.- Hozák, L. a kol.: Platební styk, BIVŠ, Praha 2005

Krabec, J.: Finanční trhy – funkce, analytické metody, investiční management, BIVŠ, Praha
2002

Kodera, J. - Marková, J.: Devizové obchody, BIVŠ, Praha 2001

Ziegler, K.- Žalman, L. a kol.: Finanční řízení bank, BIVŠ, Praha 2003

Tematické okruhy zkoušky u posluchačů ad b)

Charakteristika a funkce finančních trhů

funkce finanční soustavy a finančních trhů, členění finančních trhů, likvidita aktiv
peněžního trhu,

rizika na peněžním trhu,
primární a sekundární kapitálový trh cenných papírů,
organizovaný a volný kapitálový trh cenných papírů,
přímé financování, finanční zprostředkování,
typy zprostředkovatelských služeb,
hlavní finanční zprostředkovatelé, jejich funkce a úloha

Úloha a struktura bankovního systému

struktura bankovníctví ČR,
postavení a úloha komerčního, investičního a specializovaného bankovníctví

Obchodní banka jako ekonomický subjekt

poslání obchodní banky,
aktiva a pasiva, charakteristika vlastního kapitálu obchodní banky,
charakteristika typů obchodních bank
podle struktury bankovních produktů,
rozsahu poskytovaných služeb,
formy vlastnictví

Rizika bankovních obchodů

celkové riziko,
typy rizik a jejich podstata,
předcházení rizikům,
řízení rizik

Řízení likvidity a rentability (výnosnosti) obchodní banky

aktiva podle stupně likvidity,
základní principy obchodní politiky banky,
zdroje a řízení likvidity,
řízení rentability,
udržování bezpečnosti vkladů

Řízení aktiv a pasiv obchodní banky

rámcové principy řízení aktiv a pasiv,
podstata řízení úvěrového portfolia, zásob cenných papírů, hmotných aktiv, depozit,
vlastního kapitálu, dividend

Regulace bankovních obchodů

cíle regulace,
pravomoci ČNB,
pravidla obezřetného chování bank

Úroková míra, úrokové sazby

nominální a reálná úroková míra,
typy úrokových sazeb,
faktory ovlivňující bankovní úrokové sazby,
vztah mezi úrokovými sazbami mezibankovního trhu a sazbami banky,
úrokový výnos,
složené úrokování,
úrokové náklady u spotřebních půjček, roční úroková sazba pro spotřební úvěry,
použití úročitele a odúročitele (diskontu) při výpočtu budoucí hodnoty současných peněz
a současné hodnoty budoucích peněz

Podstata, zásady a rizika úvěrových obchodů

úvěr jako finanční kategorie,
makroekonomické a mikroekonomické funkce úvěru,
typy úvěrů podle účelu poskytování
zásady bezpečnosti, likvidity a realizace aktivních obchodů,
aktivní a pasivní úvěrové riziko,
jištění před působením rizika bonity dlužníků

Průběh poskytnutí a čerpání úvěru

zkoumání žádosti o poskytnutí úvěru,
zajištění úvěru,
volba způsobu splácení úvěru, uzavření úvěrové smlouvy,
kontrola plnění úvěrových podmínek

Peněžní investiční obchody

typy peněžních investic,
národohospodářský význam peněžního trhu,
peněžní investiční obchody na mezibankovním trhu,
obchody ČNB na volném trhu

Zásady obchodování bank s cennými papíry

emise a prodej cenných papírů na primárním trhu,
obchodování s cennými papíry na organizovaných trzích,
význam emise a investování do akcií,
emitování a způsoby umístění obligací na trhu,
pokladniční poukázky, depozitní certifikáty, směnky, vkladové listy, podílové listy

Finanční deriváty

termínové operace typu *forward* a *financial futures*,
operace typu *options*,
příčiny rozvoje obchodu s termínovými kontrakty

Rozhodování o investování do finančních aktiv

určení investiční politiky, analýza vybraných finančních aktiv: fundamentální analýza,
technická analýza, sestavení a řízení portfolia, hodnocení výkonnosti portfolia

Podstata a druhy pasivních bankovních obchodů

národohospodářský význam úspor,
úloha a členění pasivních obchodů,
úrokové sazby z depozit, pojištění depozit,
vklady na viděnou, vkladní knížky, depozitní certifikáty, vkladové listy, termínované
vklady, stavební spoření

Platební styk

význam platebního styku, právní základy platebního styku v ČR,
hotovostní platební styk, systém bezhotovostního platebního styku v ČR,
mezibankovní platební styk a zúčtování

Nástroje národního platebního styku

příkaz k úhradě, příkaz k inkasu,
šek: charakteristika, náležitosti, druhy, lhůty proplacení, schéma platby,
směnka: zákonné náležitosti, schéma placení

Běžný účet jakožto základna platebního styku

charakteristika, smlouva o zřízení a vedení běžného účtu, zrušení běžného účtu, hlediska vedení účtu

Platební karty

struktura systému platebních karet a úloha jeho jednotlivých částí,
postupy autorizačního a zúčtovacího systému,
druhy bankomatů, výhody platebních karet

Zahraniční platební styk

úkoly a předpoklady fungování zahraničního platebního styku, korespondenční vztahy,
typy účtů, technické předpoklady, platby prostřednictvím SWIFT,
přehled nástrojů zahraničního platebního styku

Nástroje zahraničního platebního styku

hladké platby: průběh a výhody,
bankovní šek: průběh platby bankovním šekem a soukromým šekem,
dokumentární akreditiv: otevření a průběh akreditivu, formy dokumentárního akreditivu podle ujednání o rozsahu záruk a okamžiku převzetí rizika,
dokumentární inkaso: úloha a schéma průběhu dokumentárního inkasa

Devizové obchody

význam mezinárodního peněžního oběhu, definice valut, deviz a devizového kurzu,
promptní (spot) operace,
podstata termínové operace typu forward, účel swapových operací,
devizové operace typu *financial futures* a *options*

Finančně úvěrové obchody

leasing: účel, důvody pro účast bank na leasingových činnostech, finanční leasing,
operační leasing, leasingová smlouva a splátky,
faktoring: účel, charakteristika druhů faktoringu, obsah faktoringové smlouvy a průběh faktoringové transakce,
forfaiting: účel, předmět forfaitingu, podstata účasti banky na forfaitových obchodech)

Základní principy manažerského účetnictví v bankách

poslání manažerského účetnictví, hlavní rozdíly mezi manažerským a finančním účetnictvím, informace pro řízení z hlediska organizačního, produktového, klientského

Vnitřní a vnější audit

poslání a aktivity vnitřního auditu, utváření a organizační zařazení útvaru vnitřního auditu,
obsah vnějšího auditu, spolupráce vnitřního a vnějšího auditu, auditorské zprávy

Základní studijní literatura:

Kol.: Bankovníctví, BIVŠ, Praha 2004

Pavelka, F.– Bardová, D.– Opltová R.: Úvěrové obchody, BIVŠ, Praha 2002, dotisk 2005

Schlossberger, O.- Hozák, L. a kol.: Platební styk, BIVŠ, Praha 2005

Krabec, J.: Finanční trhy – funkce, analytické metody, investiční management, BIVŠ, Praha 2002

Kodera, J. - Marková, J.: Devizové obchody, BIVŠ, Praha 2001

Ziegler, K.- Žalman, L. a kol.: Finanční řízení bank, BIVŠ, Praha 2003